

Nieuwjaarsbrief

*Mijnheer de minister van Onderwijs,
Gelijke kansen, Jeugd en Brussel
Geachte mijnheer Smet*

Beste Pascal,

Omstreeks deze tijd van 't jaar staan velen met hun nieuwjaarsbriefje klaar. Veelal bevat dit soort post wensen 'zus' en wensen 'zo', ieder krijgt een speciaal cadeau. Men gaat er ook vanuit dat bij een 'nieuwjaar' wensen horen van gezondheid en geluk voor alle mensen. Als je de koude dagen vult met warme woorden stijgt de innerlijke temperatuur van eenieder immers als vanzelf. Dikwijls zouden de schrijvers van deze brieven zelfs 'tovenaarseigenschappen' willen bezitten om zo vrede en voorspoed voor iedereen te kunnen brengen.

Wie ben ik om deze boodschappen van goede wil en goed medeburgerschap niet te beamen en meer zelfs, ze mee te onderschrijven.

Want Mijnheer de onderwijsminister, beste Pascal, ik wens u voor het nieuwe jaar een mengeling van alle hierboven beschreven ingrediënten, bevochtigd met een sausje van creativiteit, sociale bevoegenheid, participatieve ingesteldheid, opbouwende en constructieve beleidsinitiatieven. U bent nu circa een half jaar minister bevoegd voor o.a. onderwijs. Met andere woorden de 'wittebroodsweken' zijn stilaan achter de rug en toegegeven, u hebt direct een niet plezante opdracht op uw bord gekregen namelijk besparen. We gaan in deze 'wensbrief' niet alle opmerkingen en verzuchtingen m.b.t. de resultaten van de besparingsronde groeperen en uiten.

Niettegenstaande, misschien zelfs juist door, de ongunstige financiële toestanden kan u als minister toch een belangrijke meerwaarde voor het onderwijs betekenen en goede dingen realiseren. Er bestaan in het onderwijsveld en -wetgeving nog zoveel anomalieën, vergeten en braakliggende 'terreinen' dat u daar het verschil kan en moet maken. Zo is het van zeer groot belang dat het rechtszoekend personeelslid zijn of haar decretaal beschreven rechten kan 'afdwingen' met zo weinig mogelijk 'drempels'. Een performante en coherente regelgeving m.b.t. de rechten en plichten van het personeel is hiervoor van essentieel belang. Elke werknemer in het onderwijs moet het recht hebben op een correct statuut en een sluitende rechtspositieregeling. In deze context kan men zich dan ook hardop de vraag stellen waarom er in het 'niet hoger onderwijs' nood is aan twee rechtspositiedecreten en dat in het hoger onderwijs een duidelijke en eenvormige rechtspositieregeling ontbreekt. Verschillen in de rechtspositieregelingen van personeelsleden kunnen enkel wanneer deze het gevolg zijn van de juridische structuur van de inrichtende macht, zo niet kan je terecht betwijfelen of het legaliteitsprincipe en/of de 'gelijke behandeling' niet met voeten wordt getreden. Verregaande personeelsautonomie is zeker niet altijd een 'zegen' voor het personeel in het bijzonder en voor het onderwijs in zijn geheel. Ervaringen in het hoger onderwijs leren dat de 'nadeelen' voor de rechtspositie van het personeel groter kunnen

zijn dan de 'voordelen'. Bovendien werkt het de bureaucratie in de hand en worden er in de praktijk minder middelen voorzien voor de kerntaken van de leerkrachten zelf. Centrale regelgeving hoeft geen beletsel te zijn voor kwaliteit; daar is het 'leerplichtonderwijs' in Vlaanderen vandaag de dag het levende bewijs van. Het terugtreden van de overheid op het vlak van materieelrechtelijke regelen moet gecompenseerd worden door de afbakening van duidelijke procedurele waarborgen, zoals robuuste medezeggenschaps- en onderhandelingsprocedures. Deze moeten in sommige, duidelijk omschreven 'gevallen' verplicht leiden tot een protocol van akkoord. Een degelijk rechtspositiestatuut voor het personeel staat dan weer voor meer zekerheid, bepaalt mee de aantrekkelijkheid van het beroep en zal het 'at random' gevoel beperken. Het wetgevend 'werk' zou steeds helder en sluitend moeten zijn. Rechtszekerheid mag immers nooit een loos begrip zijn. Het moet een basistaak van de overheid zijn om de wetgeving zo te maken dat ze helder en sluitend is. Daarom moet de Vlaamse Regering haar onderwijsbeleid aanpassen. De hoeveelheid aan decreten en daaropvolgende hersteldecreten tonen niet alleen aan dat de Vlaamse Regering veel te snel wil gaan in haar besluitvorming, maar dat ze dit bovendien 'zeer onzorgvuldig' doet, wat de rechtszekerheid van scholen, instellingen, centra en personeelsleden in het gedrang brengt.

Vooraleer de Vlaamse Regering nieuwe regelgeving uitschrijft, moet de bestaande op een coherente en performante manier worden samengebracht en moeten anomalieën worden weggewerkt. Ook het Vlaams onderwijs heeft nood aan 'goed bestuur'. Zulk bestuur moet in de eerste plaats tot gevolg hebben dat onderwijsregelgeving beknopter, eenvoudiger en transparanter geformuleerd wordt. Snelheid van regelgeving mag niet primeren op de kwaliteit ervan.

In deze context is het ook belangrijk dat de overheid een personeelseffectenrapport zou opstellen bij elk wetgevend initiatief dat een weerslag heeft op het personeel. Dit rapport moet de weerslag op de taakbelasting in kaart brengen. Het moet tevens duidelijk maken dat de veranderingen die de overheid noodzakelijk acht, ook voldoende 'logistiek' (en u moet dit in de breedste zin van het woord interpreteren) ondersteund kunnen worden. Anders moet de overheid het 'initiatief' uitstellen of afvoeren. Het personeel en de leerlingen, cursisten en studenten hebben nood aan een gezonde schoolinfrastructuur. Er moet een herkenbare en 'verantwoordelijke' publieke instelling worden belast met het aansturen en beheren van de schoolinfrastructuren, het coördineren van de overheidsopdrachten, en de terbeschikkingstelling van gebouwen aan scholen in functie van hun noden. Dit kan het sluitstuk vormen van de gelijke financiering van de 'onderwijsnetten'.

U ziet, waarde onderwijsminister, dat u niet bij de pakken moet gaan zitten omdat de Vlaamse regering de 'nering naar de tering' moet zetten. Met een kwalitatief beleid kan u echt het verschil maken.

Bij deze wensen wij u dan ook een gezond, vreugdevol maar ook visionair 2010 toe.